

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 5P/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715200162
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Loduhoová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2015:3715200162.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňa JUDr. Helena Loduhoová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti I., A. T. Z., obaja nar. XX.X.XXXX, bytom u otca, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, deti H. T. I., Z.. XX.X.XXXX, B. I. XXXX/XX, X. B. a matky L. I., B. J. X, B., v konaní o zníženie výživného takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletých sa podaným návrhom domáhala zníženia výživného zo sumy 180,- € určeného spolu na mal. A. T. F.. Z. na sumu 60,- € na obe maloleté deti. Uviedla, že od marca 2015 nastúpila na materskú dovolenku, je slobodná matka, a teda sa jej pomery podstatne zmenili, keďže jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť.

Otec maloletých so znížením výživného nesúhlasil. Uviedol, že matka sa snaží vyhýbať vyživovacej povinnosti, túto plní až na základe exekučného konania, keď jej ho strhá priamo zamestnávateľ zo mzdy. Poukázal na skutočnosť, že maloletí sú vo veku, kedy rýchlo rastú, navštevujú mimoškolské aktivity, aktívne športujú s čím sú spojené zvýšené výdavky. Taktiež majú obaja problém s očami, v minulosti podstúpili operáciu a mal. Z. musí túto opäť absolvovať, jeho zdravotný stav je natoľko vážny, že je z uvedeného dôvodu integrovaný aj v rámci výučby v škole. Matka sa o deti absolútne nezaujíma, nekontaktuje ich, neposiela im žiadne dary. Žije v spoločnej domácnosti s otcom dieťaťa a jeho rodičmi.

Opatrovník maloletých so znížením výživného nesúhlasil z dôvodu, že toto je absolútne v rozpore so záujmami detí.

Rozsudkom č.k. 5P 1/2015-35 zo dňa 25.5.2015 súd návrh matky ako nedôvodný zamietol.

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6CoP 53/2015-53 zo dňa 28.9.2015 bol citovaný rozsudok zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Odvolací súd vyslovil, že prvostupňový súd nemal pre svoje rozhodnutie spoľahlivé a úplné dôkazy, ktoré v zmysle ust. § 120 ods. 2 O.s.p. je povinný sám z úradnej povinnosti vyhľadávať a vykonať, pretože ide o vec, o ktorej súd môže začať konať aj bez návrhu (§ 81 O.s.p.) Z výsluchu matky detí pred dožiadaným súdom vyplýva, že jej zárobok pred nástupom na materskú dovolenku bol 600,- eur mesačne netto (podľa potvrdenia zamestnávateľa bol jej čistý zárobok 812,- eur mesačne). Matka detí uviedla, že materské dávky jej budú priznané vo výške 60% z platu. Okresný súd však vychádzal z toho, že matka má príjem 198,40 eur mesačne (podľa údajov zo sociálnej poisťovne z 30.04.2015). Vzhľadom na uvedené, nemožno konštatovať, že príjmy matky detí boli spoľahlivo zistené, pretože nie je jasné, čo suma 198,40 eur predstavuje, keďže dávky v materstve a rodičovský príspevok sú dve rozdielne sociálne dávky. Z údajov v spise nie je zrejmé, aké sociálne dávky

a v akej výške tieto matka poberá a od kedy. Tiež nie je spoľahlivo zistené, kedy pribudla matke detí ďalšia vyživovacia povinnosť, pretože v spise absentuje dôkaz o tejto okolnosti, pritom spoľahlivé a úplné údaje o príjmoch matky a o tom, že jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť sú právne významnými skutočnosťami pri posudzovaní jej návrhu na zníženie výživného, keď práve uvedené okolnosti sú považované za kvalifikovanú zmenu pomerov, na základe ktorých môže súd korigovať skoršiu úpravu výživného. Úlohou okresného súdu bude preto žiadať údaje od Sociálnej poisťovne, od kedy a v akej výške sú matke detí vyplácané dávky v materstve a rodičovský príspevok, od matky detí vyžiada rodný list maloletého dieťaťa pochádzajúceho z jej terajšieho vzťahu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, matky prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu Bratislava II, opatrovníka, oboznámením spisov Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 11P/111/2010 a 3P/19/2012, oboznámením sa s potvrdením o príjme otca za rok 2014 a rok 2015, hodnotenia školy, potvrdenia o príjme matky za obdobie od 4/ 2014 do 3/2015 a v intenciách uznesenia Krajského súdu v Trenčíne súd doplnil dokazovanie oboznámením sa s rodným listom mal. L. P., potvrdením Sociálnej poisťovne o výške materskej dávky matky zo dňa 15.10.2015 a zistil nasledovné:

Naposledy bolo výživné určené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 9.2.2011, č.k. 11P/111/2010-25 právoplatným 27.4.2011, ktorým bolo výživné na maloleté deti, zverené do starostlivosti otca, zvýšené zo sumy 50,- Eur na sumu 90,- € mesačne na každé dieťa s účinnosťou od 1.10.2010. V tom čase matka maloletých pracovala v Tatrabanke, a.s. s priemerným mesačným zárobkom 580,- €, žila s priateľom, inú vyživovaciu povinnosť nemala. Otec maloletých pracoval v spoločnosti HANIL E-HWA Automotive Slovakia, kde dosahoval príjem cez 500,- € mesačne, žil s priateľkou, inú vyživovaciu povinnosť nemal.

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 8.3.2012, č.k. 3P/19/2012 právoplatným 16.3.2012 bol zamietnutý návrh matky, ktorým sa domáhala zníženia výživného z dôvodu, že sa sama pripravila o stály príjem, keď ukončila s Tatrabankou, a.s. pracovný pomer dohodou. V tom čase matka maloletých bola evidovaná na úrade práce a poberala hmotné zabezpečenie vo výške 400,- €.

V súčasnosti je matka maloletých na materskej dovolenke, od 23.3.2015 poberá materskú dávku v priemernej mesačnej výške 604,69 € mesačne. Pred nástupom na materskú dovolenku pracovala v Sberbank Slovensko, a.s., kde priemerný mesačný príjem podľa potvrdenia zamestnávateľa predstavoval sumu 812,40 € netto. Nevlastní žiadny hnutelný ani nehnuteľný majetok, žije s priateľom u jeho rodičov, ktorým prispievajú na výdavky na domácnosť a stravu 300,- € mesačne. Ďalej spláca pôžičky vo výške 200,- € mesačne, ktoré má od Tatrabanky, a.s. a Slovenskej sporiteľne, a.s. v celkovej výške asi 15.000,- €. Priateľ matky maloletých pracuje s príjmom 530,- € mesačne netto. Matka maloletých sa s maloletými nestretáva, nad rámec výživného im ničím neprispieva.

Otec maloletých pracuje v spoločnosti Bonfiglioli Slovakia, s.r.o. s priemerným mesačným príjmom 765,35 € netto vychádzajúc zo mzdových listov za rok 2014 a 1/2015. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou a jej dvoma deťmi z predchádzajúceho manželstva. Výdavky na maloletých predstavujú bežné školské poplatky (ZRPŠ 30 Eur, pracovný zošit SJ - 8 Eur, pracovný zošit AJ - 18 Eur), príspevok na plaváreň, keďže deti navštevujú plaveckú triedu 6 Eur, plavecká výstroj (plavky, okuliare) 38 Eur, futbalový krúžok 18 Eur, dres, kopačky 28 eur, poplatok FC 30 eur, stravné lístky + mliečna karta 50,- €, pohybový krúžok 8,- € mesačne, turistická obuv 29 Eur. Okrem toho vzhľadom na to, že maloletí sú vo veku keď neustále rastú, je potrebné častejšie im zakupovať oblečenie, topánky, s otcom sa venujú lyžovaniu, korčuľovaniu, plávaniu, každoročne chodia do pobytových táborov, návšteva školy v prírode stála 95,- € na jedného. Navyiac, majú obe deti problémy s očami, s čím sú zvýšené výdavky na výmenu skiel, rámov, maloletý Z. sa pravdepodobne bude musieť podrobiť i opakovanému operačnému zákroku. Ďalšie výdavky predstavujú poplatky za byt 195 Eur, úrazová poisťka 30 Eur, hypotéka 265 Eur, detský účet so šetrením 20 Eur.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Zmena pomerov podľa citovaného § 78 Zák. o rodine sa rozumie taká zmena okolností na strane oprávneného alebo aj na strane povinného, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase posledného určenia vyživovacej povinnosti (R 3/1967). Súd preto porovnával pôvodné pomery rodičov a mal. detí so súčasnými pomermi. V čase posledného určenia vyživovacej povinnosti v konaní 11P 111/2010 matka maloletých pracovala s priemerným mesačným zárobkom 580,- €, žila s priateľom, inú vyživovaciu povinnosť nemala. Otec maloletých dosahoval príjem cez 500,- € mesačne, žil s priateľkou, inú vyživovaciu povinnosť nemal. V súčasnosti je matka na materskej dovolenke, pričom od marca 2015 poberá materskú dávku vo výške 604,69 Eur. Pred nástupom na materskú dovolenku mala matka príjem 812,40 Eur, naďalej žije s priateľom v spoločnej domácnosti s jeho rodičmi, pričom jej dňa 27.4.2015 pribudla vyživovacia povinnosť na mal. L., čo mal súd za preukázané z rodného listu mal. Z uvedeného je nepochybné, že na strane matky došlo k zmene pomerov, keď matke pribudla vyživovacia povinnosť, čo je podľa súdnej praxe nepochybne právne významná skutočnosť odôvodňujúca možnú zmenu skoršej úpravy výživného. Súd však pri posúdení dôvodnosti návrhu matky na zníženie výživného nemôže vychádzať izolovane len z tejto skutočnosti, teda bez toho, aby prihliadal a posúdil aj všetky ostatné relevantné okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného v každom jednotlivom prípade pri zachovaní základného princípu pri určovaní výživného, a to nutnosti zohľadnenia okrem schopností, možností a majetkových pomerov povinnej aj odôvodnených potrieb oprávnených. Súd pritom nemôže prihliadať na okolnosti, ktoré (hoci iste) nastanú až po vyhlásení rozsudku. Matka síce nastúpila od marca 2015 na materskú dovolenku, jej príjem sa však v porovnaní s obdobím, keď sa naposledy určovalo výživné neznížil, naopak mierne sa zvýšil o sumu 24,69 Eur (pred nástupom na materskú dovolenku sa jej príjem zvýšil o 232,40 Eur). Súd si uvedomuje skutočnosť, že narodením mal. L. sa na strane matky zvýšili výdavky, ktoré sú však čiastočne kompenzované vyživovacou povinnosťou otca mal., a to nielen k dieťaťu ale aj k matke podľa § 74 Zákona o rodine a túto v žiadnom prípade nemožno prenášať na oprávnených vo forme zníženia výživného. Príjem otca sa síce zvýšil približne o 265,35 Eur, avšak na druhej strane sa podstatne zmenili pomery aj na strane oprávnených, keď v čase poslednej úpravy výživného maloletí navštevovali materskú školu, toho času sú školopovinnými, takmer o 5 rokov starší, čím výrazne vzrástli výdavky na ich výživu, na nákup školských potrieb, ošatenie a pod. Navyiac, maloleté deti majú pretrvávajúce zdravotné problémy s očami, ktorá skutočnosť si preukázateľne vyžaduje zvýšené výdavky. Vychádzajúc zo správy školy a zo šetrenia kolízneho opatrovníka, otec sa o deti príkladne stará, maloletí dosahujú vynikajúce školské výsledky, za jeho podpory sa venujú viacerým mimoškolským aktivitám (plávanie, pohybový krúžok - hip - hop, turistický krúžok, futbalový krúžok), otec sa snaží venovať deťom v maximálnej možnej miere aj vo voľnom čase a spolu s novou manželkou deťom vytvoril harmonické, pokojné a zdravé prostredie pre ich rast a vývoj. Takáto starostlivosť a zmena pomerov na strane oprávnených si jednoznačne vyžaduje výdavky, ktoré dostatočne nepokrýva ani doteraz určené výživné na každé dieťa po 90 Eur, a ktorá zmena pomerov by odôvodňovala potrebu zvýšenia výživného matke. Táto o deti neprejavuje žiaden záujem, 5 rokov sa s nimi nestretla, výživné neplatí riadne a včas (a to ani v čase keď jej príjem vzrástol a nemala novú vyživovaciu povinnosť), mimo výživného ničím neprispieva, deťom nekupuje darčeky ani na Vianoce. Opakovane podala návrh na zníženie výživného, ktorý jej bol naposledy zamietnutý z dôvodu vzdania sa príjmu bez dôležitého dôvodu. Za danej situácie sa návrh matky na zníženie výživného javí ako účelový, nová vyživovacia povinnosť matky, o ktorú skutočnosť oprela svoj návrh, v danom prípade sama o sebe bez zohľadnenia ostatných právne relevantných skutočností nemôže byť dôvodom pre zníženie jej vyživovacej povinnosti k maloletým. Uvedené má oporu aj napr. v Rakúskom právnom poriadku, kde sa výživné stanovuje paušálnym určením - percentuálnou sadzbou z príjmu rodiča, pričom narodenie alebo existencia ďalších vyživovacích povinností rodiča sa do zníženia % sadzby výživného pretavuje len minimálne, teda znížením pre každé dieťa len o 1 %. Splácanie dlhov matkou, súd nevzal do úvahy s poukazom na § 62

ods. 5 Zákona o rodine, keďže vyživovacia povinnosť má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov. Napriek tomu, že doteraz určené výživné nepokryje potrebné výdavky maloletých, súd po zhodnotení pomerov matky dospel k záveru, že táto nie je schopná za danej situácie platiť vyššie výživné, a preto mal súd za to, že je potrebné ponechať v platnosti výživné určené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P 111/2010 a návrh matky na jeho zníženie ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom tohto súdu na Krajský súd v Trenčíne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno

odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 2 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.